

Klage over afslag på aktindsigt i miljøoplysninger

Til:

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22,
1457 København K

Vedrørende: Klage over afslag på aktindsigt – Journalnummer: 2025-66024

Fra:

Foreningen Rent Havmiljø Nu
Att.: Søren-Anker Jensen
CVR: 41781246

1. Indledning

Foreningen Rent Havmiljø Nu indgiver hermed klage over Miljøstyrelsens afgørelse af 3. oktober 2025, journalnummer 2025-66024, hvori der meddeles afslag på aktindsigt i analyserapporter og præcise oplysninger om mængder af spildevand indeholdende anilin og sulfid, modtaget af Industrial Water Solutions (IWS A/S).

Desuden ønskes der oplysninger om hvem der leverer spildevand til IWS. Det lykkedes IWS, i samarbejde med Slagelse kommune, i 2021 at anonymiserer hvem der leverer spildevand til IWS.

Vores interesse retter sig mod emissioner til miljøet, herunder udledningen af spildevand til havmiljøet. For at kunne vurdere, hvad der faktisk udledes, er det afgørende at kende, hvad der modtages og behandles. Oplysningerne om indhold og mængder er derfor nødvendige for at kunne føre offentlig kontrol med, at miljøreglerne overholdes.

Denne tilgang står i fuld overensstemmelse med udtalelser fra Miljøminister Magnus Heunicke i forbindelse med en kritisk debat om, at 'meget toksiske stoffer er udeladt fra ministeriets nye status over havforurening', hvor han blandt andet sagde:
"De farlige stoffer er stadig ikke med i de nyeste vurderinger – og det er ikke godt nok. Vi skal kende de stoffer, der udledes til havet, før vi kan beskytte miljøet effektivt."

Se artikel: Meget toksiske stoffer er udeladt fra ministeriets nye status over havforurening (DR Nyheder, juni måned 2025):

['Meget toksiske' stoffer er udeladt fra ministeries nye status over havforurening | Indland | DR](#)

Denne udtalelse fra miljøministeren fremhæver, at oplysninger om såvel hvilke stoffer der udledes, som mængderne heraf, er væsentlige og bør være offentligt tilgængelige for at opnå et effektivt miljøtilsyn og offentlighedens tillid til myndighedernes arbejde.

2. Retligt grundlag

2.1 Miljøoplysningsloven og offentlighedsloven

Oplysninger om spildevandets indhold og mængder udgør miljøoplysninger, jf. miljøoplysningslovens § 3, stk. 1. Efter loven – samt EU-direktiv 2003/4/EF og Aarhuskonventionen art. 4, stk. 4 – er oplysninger om emissioner til miljøet som

udgangspunkt offentligt tilgængelige og kan ikke undtages med henvisning til forretningshemmeligheder.

2.2 EU-Domstolens praksis

EU-Domstolen har fastslået i bl.a.:

- C-442/14 (Bayer CropScience): 'Oplysninger, der vedrører emissioner til miljøet, kan ikke undtages fra aktindsigt.'
- C-673/13 P (Greenpeace Nederland): 'Begrebet emissioner til miljøet skal fortolkes bredt, og adgang hertil kan kun begrænses i ganske særlige tilfælde.'

Disse domme understøtter, at Miljøstyrelsen ikke lovligt kan nægte indsigt i oplysninger om spildevandsindhold eller affaldsmængder, samt leverandører, hvis de har miljømæssig relevans.

3. Myndighedspraksis

3.1 Folketingets Ombudsmand

- FOB 2006.259: En myndighed kan ikke støtte sig på generelle erhvervshensyn uden konkret dokumentation.
- FOB 2011.15: Myndigheden skal selvstændigt vurdere, om oplysningerne er fortrolige – det er ikke tilstrækkeligt alene at henvise til virksomhedens vurdering.
- FOB 2019.9 ('Er miljøoplysninger et trylleord?'): Miljøoplysningsbegrebet skal fortolkes bredt, og undtagelsesbestemmelser anvendes restriktivt.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnet

- NMK-110-00058/21: Oplysninger om affaldsmængder og sammensætning er miljøoplysninger.
- NMK-110-00415/20: Generelle udsagn om konkurrencehensyn er ikke tilstrækkelige til at meddele afslag på indsigt.

4. Kritik af Miljøstyrelsens afgørelse

4.1 Manglende konkretisering

Afslaget hviler næsten udelukkende på IWS A/S' generelle påstande om, at oplysningerne er forretningsfølsomme. Miljøstyrelsen har ikke dokumenteret, at der foreligger en nærliggende og konkret risiko for økonomisk skade. Dette er i direkte modstrid med principperne i FOB 2006.259 og FOB 2011.15.

4.2 Manglende afvejning af offentlighedens interesse

Ifølge miljøoplysningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., skal hensynet til offentlighedens interesse i miljøoplysninger indgå i afvejningen. Miljøstyrelsen har ikke foretaget en reel vurdering af dette hensyn, selv om oplysningerne vedrører potentielt miljø- og sundhedsskadelige stoffer.

At nægte aktindsigt under disse omstændigheder strider ikke alene mod lovens formål, men også mod ministerens egen offentlige erkendelse af behovet for gennemsigtighed omkring udledte stoffer.

4.3 Fejlagtig anvendelse af undtagelsesbestemmelse i § 12, stk. 1, nr. 2

Undtagelsen i § 12, stk. 1, nr. 2 om beskyttelse af forretningsoplysninger kan ikke anvendes på oplysninger om emissioner til miljøet. Da de ønskede oplysninger vedrører mængder og indhold af spildevand – altså direkte emissioner – må de ikke undtages fra aktindsigt, jf. EU-Domstolens praksis.

5. Påstand og anmodning

Foreningen Rent Havmiljø Nu anmoder om, at Ombudsmanden vurderer Miljøstyrelsens afgørelse:

1. Omgør Miljøstyrelsens afgørelse af 3. oktober 2025.
2. Pålægger Miljøstyrelsen at udlevere:
 - Analyserapporter, som dokumenterer, hvad spildevandet indeholder ud over anilin og sulfid.
 - Præcise tal for de mængder spildevand, der modtages med indhold af anilin og sulfid.
3. Fastslår, at oplysninger om spildevandets indhold og mængder er miljøoplysninger og som udgangspunkt offentlige, jf. miljøoplysningslovens § 3, EU-direktiv 2003/4/EF og Aarhuskonventionen.
4. Oplysninger om hvilken leverandører der leverer til IWS.

6. Afsluttende bemærkning

Offentlighedens adgang til miljøoplysninger er en fundamental rettighed. At nægte aktindsigt i oplysninger om emissioner til miljøet undergraver denne rettighed og skaber en uigennemsigtig praksis, hvor centrale data holdes skjult bag uunderbyggede erhvervshensyn.

Som miljøministeren selv har udtalt:

“Vi skal kende de stoffer, der udledes til havet, før vi kan beskytte miljøet effektivt.”

Dette princip må også gælde i aktindsigtssager, herunder denne sag om afslag på indsigt i spildevandsanalyser og mængder, samt leverandører til IWS.

Miljøstyrelsen sendte deres afgørelse til Miljø og Fødevarerklagenævnet, se vedhæftet afgørelse, Miljø og Fødevarerklagenævnet vil ikke behandle sagen.

Efter vores opfattelse skulle klagen været gået til Miljøstyrelsens Departement og ikke til Miljø og Fødevarerklagenævnet, derfor denne henvendelse fra Foreningen Rent Havmiljø Nu.

Med venlig hilsen

På vegne af
Foreningen Rent Havmiljø Nu

Venlig Hilsen
Søren-Anker Jensen
Tlf. 61510244
Mail: saj@nypost.dk

